

— Vit skulka okkum ikki undan ábyrgdini

— Vit hava fingið eina álitisváttan frá veljarunum og vilja tí royna at taka við landsins stýri sigur Atli Dam, formaður javnaðarfloksins í hesi samrøðuni, ið er framhald av samrøðu vit høvdu við hann í seinasta blað

— Tú tosar nógv um kreppu, men hyggja vit rúndan um okkum, so tykist ikki at vera nokur kreppa, tí brúkið er størri enn nakrantíð, øll keypa nútímans hentleikar so sum sjónvarp, video, bil osfr.

— Nú er ikki givið, sum sagt verður, at nýtslumøguleikarnir framvegis eru so stórir, sum teir hava verið, og tað er heldur ikki greitt enn, í hvønn mun hesir brúksmøguleikarnir, sum bankarnir skaptu í 1984, eru nýttir. Frida-kortini eru nýtt á táb o.s.fr. Og tí er tað móguliga ein óverulig nýtsla, sum fer fram í lötuni, men er tað veruliga so, at nýtslan framvegis er ov høg, so má hon tálmost. Men hetta er bert ein partur av søguni. Tað er nevniliga annað, sum skal tálmost og stýrast eisini.

Figgjarlóg og avskrivningar

— Liva vit í eini »kunstigari« vøllferð?

— Tað er eingin ivi um, at vit liva í eini óveruligari skipan í og við, at ein skal umforðeila so nógv hundrad mill. kr. hvørt ár yvir landsins figgjarlóg. Vanliga er ein figgjarlóg ætlað til at taka sær av rakstri samfelagsins, men í lötuni fer so nógv til rakstur av vinnulivinum — í og við at ein fremur eina umforðeiling yvir figgjarlógina — og í lötuni verður so nógv tikið burtur úr figgjarlógini ígjøgnum avskrivningar til hesi veldugu projektini, sum eru gjørd, og í lötuni eru tað so nógv hundrad av menniskjum, sum sleppa undan at rinda til skattaskipanina, tí at avskrivningarmøguleikarnir gera, at tey kunnu skúgva sín skatt undan sær.

Eg kann t.d. nevna, at

taka vit bert tvey av hesum seinastu serfarmaskipunum, sum eru komin til landið, so merkir tað eina minni inntøku til landskassan árliga uppá 5 mill. kr. í og við, at avskrivningarmøguleikar eru skaptir í aðrari vinnu enn hesari — av inntøkum vunnar sum lønarinntøkur samstundis sum hópur av hesum skipum hava fingið fleiri og tiggju mill. kr. í studningi frá tí almenna. So figgjarlóg okkara verður í nógv nógv størri mun nýtt til óviðkomandi endamáli enn nakra aðrastaðni, og tað er ein óverulig — kunstig — skipan.

Eitt ynski frá veljarunum at vit fara í Tinganes

— Men tá stóðan er so hættislig, sum tit vilja vera við, at hon er, og alt bendir á, at tit, sum koma í landsstýri, fara at gerast illa umtøktir av teimum tiltøkum tit seta í verk — hvi vil javnaðarflokkurin so fegin í landsstýrið. Hvi ikki heldur sita í andstöðu og lata teir borgarligu taka ábyrgdina og so heldur koma nógv sterkari aftur um fyra ár?

— Nú fær tú meg at tosa sum um javnaðarflokkurin sat í landsstýrinum, og sum um eg boðaði frá teimum tiltøkum sum ein flokkur, ið skal fara undir at loysa nakrar veruliga stórar trupulleikar, hvussu hann vildi ført seg fram.

Men lat okkum siga, at javnaðarflokkurin kemur í landsstýrið, og tað er rættliga greitt, at hann skal royna tað. Tað er eitt ynski frá okkara veljarum.

Vit hava borið okkum fram sum ein flokkur við loysnum uppá teir samfelagstrupulleikar, sum eru, og tað var eitt vaksandi tal av veljarum, sum trúði

uppá, at javnaðarfloksins meting av, hvussu stóðan í samfelagnum er, var røtt, og at nokur av teimum amboðum, sum javnaðarflokkurin visti á vóru neyðug, skuldu sleppa framat at verða nýtt. Og tá vildi tað verið at skulka sær undan ábyrgd bert at roynt at sloppið at sitið í andstöðu.

Vit vilja sleppa framat fyrri at hava ávirkan fyrst og fremst fyrri samfelagið sum heild, at tað skal framvegis vera eitt gott samfelag at liva í, har næst serstakliga fyrri okkara veljarar og fyrri at sleppa at visa, at tann politikkur, sum javnaðarflokkurin stendur fyrri, hann goymir loysnir. Um ein so verður eitt sindur illa umtøktur á leiðini, tað gerst ikki við og tað mugu vit so lata veljararnar døma um um fyra ár.

Ábyrgdarloysi

— Metir tú, at politikkurin hjá hesi samgonguni, sum nú fer frá, hevur verið ábyrgdarleysur.

— Bæði og. Fyri ein stóran part, so byggir politikkurin, sum eg fyrr havi sagt, á politikkin, sum er rikin frammanundan. Men tað hevur verið eitt rættliga stórt ábyrgdarloysi í tí, at ein hevur loytt sær at fremja ein politik fyrri eitt lítið fátal av fólkinum, ið er sloppið til at umsita meginpartin av tí samlaða búskapinum sum var tað teirra egni, uttan at ein hevur gjørt fólki hetta greitt.

Har ein samstundis hevur greitt fólki frá, at hetta var í lagi, at nú bar alt á tað rætta borið. Nú vann ein pening til samfelagsrakstur, til rentur og avdrátt og til eitt yvirskot. Hetta hevði alt einki við veruleikan at gera, sum hagtølini frá búskaparfrøðingnum í dag vísa

greitt, og sum tann framdatering av útviklinginum, ið hagdeildin eisini hevur gjørt, greitt visir. Har liggur tí eitt ávist ábyrgdarloysi í tí, at ein hevur »ført fólk bag lyset«.

Konkurslógin úr gildi

— Borgarliga landsstýrið hevur hildið liv í nógvum fyrirøkum, sum annars vóru farnar á heysin. Fer komandi stýri at »lata tað, sum ikki kann standa, falla«?

— Hatta er ein ógvuliga torførur spurningur at svara. Tað er greitt, at hvørt einstakt mál má analyserast fyrri seg, og tað mugu metingar gerast um samfelagstýðningin, um tann skaða, sum henda kann í hvørjum einstøkum føri, hvat ið arbeiðsmøguleikum viðvikur. Men sum



Javnaðarflokkurin ætlar sær út í Tinganes sigur Atli Dam og ger hann harvið eftir ynski veljarans

heild haldi eg at ein átti at roynt at fingið skipanina at virka, sum tað altíð hevur verið ætlað, at hon skuldi virka.

Tað er eingin loyna, at eitt nú konkurslógin hevur verið sett heilt úr gildi hesi seinnu árinu ikki bert undir hesi samgonguni men kanska í longri tíð.

Tær vanligu økonomisku lógirnar fyrri rakstur av einum sokallaðum liberalum samfelag hava eisini verið settar úr gildi, og tað er ikki tí, at ein persónliga ynskir, at eitt samfelag skal verða ríkið eftir fullkomiliga kapitalistiskum pryncippum. Men tann samanblandingin, sum hevur verið,

har ein hevur nationaliserað undirskotið og ábyrgdina og latið tað vera samfelagsins, meðan vinningurin og tað, sum kundi takast burtur úr teimum hallum, sum landskassin hevur dekkjað í teimum einstøku feløgnum, hevur verið einstaklingsins. Tað er ein kunstig skipan, ið ikki kann koyra samum hon koyrir eftir liberalistiskum pryncippum. Tí má skipanin gerast einfaldari. Annaðhvørt hevur ein eina sosialistiska skipan ella eina kapitalistiska skipan ella tað blandingsekonomi, sum eyðkennir ein stóran part av vesturheiminum, men tó soleiðis at ábyrgdin er har ábyrgdin skal vera.

